

سهلها لشرعها قواعد / عز لدين الله قاطع حجة xx لكل فيلسوف اتاه جاحد / فعمه خالقتا برحمة xx و حقه بالفضل و المواید / ثم الصلوة دایماً و سرمداً xx علی الذی لانت له الجلامد / ما اشرقت شمس الضحی دهورها xx و حشر عند راکع و ساجده، و در برگ آخر نسخه ابن رباعی از رشید الدین الفارقی در مدح مؤلف درج شده: «سما الشیخ عز الدین فی الدین و التقا xx الی رتبة لم تدن منها الفراقد / فمن لم تجد عرفاً لعرب القواعد xx بناها فمزکوم و الا فراقده، هم چنین این ابیات به خط نسخ قدیم تحریر شده: «ایها العالم ایاک الزلل xx و احذر الهفوة فالخطب خلل / زلة العالم مستعظمة xx ان هفا اصیح فی الناس مثل / و علا زلته عمدتهم xx و بها یحتج من اخطأ و زل / لا تنقل یستر علمی زلتی xx بل بها یجعل فی العلم خطل / فانظر الانجم منها سقط xx من یراها و هی تهوی لم ییل / و اذا الشمس بدت کاسفة xx و جل الخلق لها کل الرجل / و ترات نحوها ابصارهم xx بانزد عاج و اضطراب و ذهل / و کذا العالم فی زلته xx یفتن الناس جمعياً و یضل / یا صاح صاحب هذا القبر جوهم xx مکتونة خلقت من الطف النطف / عزت فلم تدرك الايام قیمتها xx فردها غیرة منه الی الصدف» و اقف: علی ثقفی یزدی؛ ۱۳۳ گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶ سم [ف: ۱-۳۵۵]

● **فوائد في المعاملات / قه / عربی**

fawā'id-un fi-l mu'āmilāt

مجموعه چند فایده کوتاه در مباحث مربوط به معاملات که به صورت نیمه استدلالی نوشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۰۳۳/۱

آغاز: بسمله الحمد لله ... و بعد فقد ترجیح فی نظری ان اکتب ما اشار الیه. فکری فی بعض ابواب الفقه علی نحو الاختصار لئلا یذهب عنی بمرور الايام؛ انجام: فائدة ۱۱: بناء علی عدم احتیاج الغرم الا [عرا] و الفسخی فی التائیر الی الکاشف و کونه لافهام تحقق الغرم

در این نسخه یازده فائده آمده فائده یازدهم ناتمام مانده است؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ ۹ گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱ سم [ف مخ: ۴-۱۴۹۵]

● **فوائد في معرفة الخالق / کلام و اعتقادات / عربی**

fawā'id-un fi ma'rifat-il xāliq

نائینی، محمد رضا بن رشید، ق ۱۲ قمری
nā'inī, mohammad rezā ebn-e rašīd (- 18c)

از ترتیب دهنده جنگ حاضر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۲/۱۹-۱ طباطبائی

آغاز: بسمله ... نحمدک یا من فطر بقدرته السبع الشداد و بعد

الصلوة و السلام علی خیر خلقه و مظهر حقه محمد و آله اما بعد هذه مسائل کثیر الجدوی. تعم بها البلوی ... قال العلامة فی النهاية من القواعد التي یبني علیها اکثر الاحکام ...

۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۳۲۳/۲

آغاز: برابر؛ انجام: مسألة جویة الحمام اذا وقع علیها ماء المطر متدارکا و كانت ... بالسدر و الصابون و الاشنان

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۲۴ گ (۲۰۷-۲۳۰ پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵ سم [ف: ۲-۶۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۲۲۸۰/۸

آغاز: برابر؛ انجام: لان المراد منه مفارقة الماء المغسول و ان بقى عليه من اللبل لیمیز عن الدهن و هو متحقق هنا.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۱۵ ق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۲-۲۸ ر، ۲۱-۳۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵ سم [ف: ۲۸-۳۹۲]

● **الفوائد في مشکل القرآن = مسائل و اجوبة / تفسیر / عربی**

عربی

al-fawā'id fi muškil-il qur'ān = masā'il wa ajwiba

ابن عبدالسلام، عبدالعزيز بن عبدالسلام، ۵۷۷ - ۶۶۰ قمری

ebn-e 'abd-os-salām, 'abd-ol-'azīz ebn-e 'abd-os-salām (1182 - 1262)

فوائد و سؤالاتی است تفسیری که ابن عبدالسلام به ترتیب سوره های قرآن کریم تنظیم نموده و خود به سؤالات پاسخ داده است. گویا این کتاب امالی وی بوده که به دست شاگردان وی تنظیم شده است.

چاپ: الکویت، وزارة الاقاف، تحقیق رضوان علی الندوی، الطبعة الاولى، ۱۹۶۷ م، ۳۲۵ ص

[الفهرس الشامل للتراث العربی الاسلامی المخطوط، علوم القرآن، جزء الاول ۲۵۵-۲۵۶ که چهار نسخه از این کتاب را معرفی نموده است.]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه: ۲۲۶

آغاز: بسمله. فایده اعوذ بالله من الشیطان الرجیم الاعادة و اللیادة بمعنى واحد و هو الاستجارة بذی سلطان من مکروه ... فاتحة

الکتاب بسم الله الرحمن الرحیم الباء فی بسم الله قال البصیریون هی متعلقة بفعل تقدیره ابتدی لان اصل العمل للأفعال و قال الکوفیون؛ انجام: اخصر من قوله عاملونا معاملة المغضب او فلما عصونا نأتوا

الینا ما یأتوه المغضب فهذا ما تیسر ذکره من انواع الحذف و المجاز و الله الموفق المسدد فی الاقوال و الاعمال و سایر الاحوال

و هو حسنا و نعم الوکیل

خط: نسخ، بی کا، تا: پنجشنبه ۱۶ صفر ۸۵۳ ق؛ در آغاز نسخه این

ابیات در مدح کتاب و مؤلف تحریر شده: «فوائد فی عصرنا فراید xx عرایس فی جیدها قلاید / کالمها شیخ الانام و الوری xx

به نقل از مفسران نقل می کند، او در این بخش از این تفاسیر و مفسران مطالبی نقل نموده است: تفسیر الکشف و البیان ثعلبی که در اغلب موارد از آن نقل نموده و در برخی موارد از ثعلبی با عنوان «قال الاستاذ» یاد می کند، معالم التنزیل، کتاب الفردوس ابن شیرویه دیلمی، ابوالمظفر یوسف بن ابی الفرج عبدالرحمن محمد جوزی، «شیخ الفاضل علی بن الجعد فی تفسیره»، مطالب السؤل قاضی القضاة دمشق، نخب المطالب فی مناقب آل ابوطالب، ذوی العقبا فی فضایل ذوی القربی ابن ادریس شافعی، زمخشری، واقدی، واحدی و کواشی؛ باب ۲. مما ورد من الحدیث النبوی مؤلف در این باب روایاتی را از کتاب های اهل سنت که درباره فضایل اهل بیت علیهم السلام نقل نموده اند ذکر می کند؛ باب ۳. مما حصل فی الحیاة و بعد الممات من الکرامات. در این باب مؤلف کرامات و فضایی از اهل بیت علیهم السلام نقل می کند و در آخر این باب منتخبی از کتاب های شیعه درباره ائمه علیهم السلام و تعداد آنها، از جمله منتخبی از کتاب اکمال الدین شیخ صدوق درج نموده است. مؤلف در آن روایتی را از ابوالمظفر یوسف بن ابی الفرج عبدالرحمن محمد جوزی (- ۵۹۷ق) نقل می کند و گویا خود مؤلف از علمای قرن هشتم یا نهم بوده است. در الذریعه (۳۸۵/۱۸) ذکر شده که میر محمد اشرف در کتاب فضایل السادات که در سال ۱۱۰۳ تألیف نموده، از این کتاب مطالبی را نقل نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۳۵۵/۲

آغاز: الحمد لله الذی نور قلوب اولیائه بمصایح المعارف و صور فی الواح فضلهم ... و بعد فانی الفت هذا الكتاب و هو مشتمل علی فضایل آل سیدنا محمد سید الانبیاء و المرسلین صلی الله علیه و علیهم اجمعین و سمیته باللؤلؤ المضي فی مناقب آل النبی علی سبیل الایجاز و الاختصار من غیر تطویل و اکتار لان حصر ذلك یؤدی الی الملل؛ انجام: و روی بالیهقی فی کتاب دلائل النبوة باسناد عن ابن عباس قال قال رسول الله (ص): ان الله خلق الخلاق قسمین فجعلنی فی خیرهما قسما و ذلك قوله تعالی و اصحاب الیمین و اصحاب الشمال فانا من اصحاب الیمین ... فذوالعرش محمود و هذا محمد (ص)

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۹؛ جلد: تیماج، ۲۰۹ گ (پ-۳) (پ-۲)، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۱۱ سم [ف: ۲۸-۴۸۴]

● اللؤلؤ المضيئة فی العمل بالنسبة الستينية / ریاضیات /

عربی

al-lu'lu'-ul muḍī'a fi-'amal-i bi-n-nisbat-is sitīniyya
ابن عبدالسلام، عبدالعزيز بن عبدالسلام، ۵۷۷-
۶۶۶ قمری
ebn-e 'abd-os-salām, 'abd-ol-'azīz ebn-e 'abd-os-salām

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی قزوینی، تا: ۱۲۷۵ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۶ گ (۱-۱۶)، ۲۵ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵ سم [ف: ۱۳-۱۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۰/۳-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن، تا: ۱۲۸۱ق؛ از روی نسخه خط مؤلف؛ محشی؛ جلد: تیماج، ۲۱ گ (۲۲۰-۲۴۰)، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵ سم [ف: ۲۲-۱۵۵]

۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۶۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الاول ۱۳۲۰ق؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۳۳۲؛ ۳۶ گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵ سم [ف: ۵-۱۰۷]

۱۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۱۹۴/۶

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: شیخ موسی بن محمد خوانساری، تا: ۲ شعبان ۱۳۲۴ق؛ محشی با عبارت «منه ره»، از روی نسخه ای که ابن مصنف نوشته بود؛ جلد: تیماج، ۳۶ گ (۱۸۶-۲۲۱)، اندازه: ۲۲×۱۶ سم [ف: ۱-۱۴۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۷۰۷/۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲-۳۴۸]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۵۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد رضا حسینی علوی خوانساری، تا: یکشنبه ۲۲ ذیحجه ۱۳۳۰ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ جلد: مقوا، ۲۰ گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۴/۵ سم [اهدائی رهبر: ۳-۵۷۲] و [ف: ۲۱-۱۱۲۸]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۰۷۵۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن حسین بن عبدالرزاق بن اسماعیل بن عباس بن حمزه بحرانی اصفهانی مشهور به کاتب حسینی، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۱۱ گ (۱۹۵-۲۰۵)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰ سم [ف: ۲۷-۱۸۸]

۱۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۲۰۲/۳

بی کا، بی تا [ف: ۲۷۷]

● اللؤلؤ المضيئة فی مناقب آل النبی (ص) / فضایل و مناقب / عربی

al-lu'lu'-ul maḍī' fi manāqib-i āl-in nabī

برای: سلطان مظفر ابو نصر حسن بن علی بن عثمان سلطان مؤلف در این رساله مناقب اهل بیت علیهم السلام را در سه «باب» جمع آوری و تدوین نموده است بدین ترتیب: باب ۱. مما ورد فی حقهم من القرآن الالهی، مؤلف در این باب آیات نازل در شأن اهل بیت علیهم السلام را ذکر و تفسیر آنها را